TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. balandžio 7 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Sąjungos muitinės kodeksas – Skolos muitinei išnykimas – Neteisėtai į Sąjungos muitų teritoriją įvežtos prekės – Sulaikymas ir konfiskavimas – Direktyva 2008/118/EB – Akcizai – Direktyva 2006/112/EB – Pridėtinės vertės mokestis – Apmokestinimo momentas – Prievolė apskaičiuoti mokestį“

Byloje C-489/20

dėl Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. rugsėjo 30 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2020 m. spalio 2 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

UB

prieš

Kauno teritorinę muitinę,

dalyvaujant

Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro antrosios kolegijos pirmininko pareigas einantis pirmosios kolegijos pirmininkas A. Arabadjiev, teisėjai I. Ziemele, T. von Danwitz (pranešėjas), P. G. Xuereb ir A. Kumin,

generalinis advokatas E. Tanchev,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– Lietuvos vyriausybės, atstovaujamos K. Dieninio ir V. Kazlauskaitės-Švenčionienės,

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* G. Albenzio,

* Proceso kalba: lietuvių.

– Europos Komisijos, atstovaujamos F. Clotuche-Duvieusart ir J. Jokubauskaitės,

susipažinęs su 2021 m. spalio 6 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013, p. 1; toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 124 straipsnio 1 dalies e punkto, 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB (OL L 9, 2009, p.12), 2 straipsnio b punkto ir 7 straipsnio 1 dalies ir 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1; toliau – PVM direktyva) 2 straipsnio 1 dalies d punkto ir 70 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant UB, pareiškėjo pagrindinėje byloje, ir Kauno teritorinės muitinės, Lietuva, bei Muitinės departamento prie Finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) ginčą dėl teritorinės muitinės sprendimo, kuriuo UB apskaičiuotas akcizas ir pridėtinės vertės mokestis (PVM) dėl neteisėto cigarečių įvežimo iš Baltarusijos į Lietuvos teritoriją.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Sąjungos muitinės kodeksas

3 Sąjungos muitinės kodekso 42 straipsnio 1 dalyje išdėstyta:

„Kiekviena valstybė narė nustato sankcijas, taikomas už muitų teisės aktų nesilaikymą. Tokios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.“

4 Šio kodekso 79 straipsnyje „Skola muitinei, atsiradusi dėl reikalavimų nesilaikymo“ nustatyta:

„1. Importo skola muitinei, susijusi su prekėmis, apmokestinamomis importo muitu, atsiranda, jei neįvykdoma:

a) bent viena iš muitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją, jų paėmimu iš muitinės priežiūros arba su tokių prekių gabenimu, perdirbimu, saugojimu, laikinuoju saugojimu, laikinuoju įvežimu arba disponavimu jomis toje teritorijoje;

<...>“

5 Minėto kodekso 124 straipsnyje „Skolos muitinei išnykimas“ numatyta:

„1. Nedarant poveikio galiojančioms nuostatoms, susijusioms su importo ar eksporto muito sumos, atitinkančios skolą muitinei, neišieškojimu teismine tvarka pripažinus skolininką nemokiu, importo arba eksporto skola muitinei išnyksta kiekvienu iš šių atvejų:

<...>

e) kai importo arba eksporto muitu apmokestinamos prekės konfiskuojamos arba kai jos sulaikomos ir tuo pat metu arba vėliau konfiskuojamos.

<...>

2. Tačiau nepaisant to, 1 dalies e punkte nurodytais atvejais sankcijų už muitų teisės aktų pažeidimus taikymo tikslais skola muitinei laikoma neišnykusia, jeigu pagal valstybės narės teisę importo arba eksporto muitas ar skola muitinei laikomi pagrindu sankcijoms taikyti.

<...>“

6 Pagal minėto kodekso 286 straipsnio 1 dalį šiuo kodeksu panaikinamas 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 450/2008, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (Modernizuotas muitinės kodeksas) (OL L 145, 2008, p. 1), kuriuo panaikintas 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2913/92, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307).

Reglamentas Nr. 450/2008

7 Reglamento Nr. 450/2008 86 straipsnyje „Išnykimas“ numatyta:

„1. Nepažeidžiant 68 straipsnio ir galiojančių nuostatų, susijusių su importo ar eksporto muito sumos, atitinkančios skolą muitinei, neišieškojimu teismo keliu pripažinus skolininką nemokiu, importo arba eksporto skola muitinei išnyksta kiekvienu iš šių atvejų:

<...>

e) kai importo arba eksporto muitu apmokestinamos prekės konfiskuojamos arba kai jos sulaikomos ir tuo pat metu arba vėliau konfiskuojamos;

<...>“

Reglamentas Nr. 2913/92

8 Reglamento Nr. 2913/92 202 straipsnyje buvo numatyta:

„1. Importo skola muitinei atsiranda:

a) neteisėtai įvežant į [Europos] Bendrijos muitų teritoriją importo muitais apmokestinamas prekes arba

b) neteisėtai įvežant į kitą tos teritorijos dalį prekes, esančias laisvojoje zonoje arba laisvajame sandėlyje.

Taikant šį straipsnį neteisėtu įvežimu laikomas bet koks prekių įvežimas pažeidžiant 38–41 straipsnių ir 177 straipsnio antrosios įtraukos nuostatas.

2. Skola muitinei atsiranda neteisėto prekių įvežimo momentu.

<...>“

9 Šio reglamento 233 straipsnyje „Skolos muitinei išnykimas“ buvo nustatyta:

„Nepažeidžiant galiojančių nuostatų, susijusių su skolos muitinei egzistavimo trukme, ir tokios skolos neišieškojimu teisiškai pripažinus skolininką nemokiu, skola muitinei išnyksta:

<...>

d) jeigu prekės, su kuriomis susijusi skola muitinei yra atsiradusi vadovaujantis 202 straipsniu, sulaikomos jų neteisėto įvežimo metu ir tuo pat metu arba vėliau konfiskuojamos.

<...>“

Direktyva 2008/118

10 Direktyvos 2008/118 2 straipsnio b punkte išdėstyta:

„Akcizais apmokestinamos prekės yra apmokestinamos:

<...>

b) jų importo į Bendrijos teritoriją metu.“

11 Šios direktyvos 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Prievolė apskaičiuoti akcizus atsiranda išleidimo vartoti metu ir išleidimo vartoti valstybėje narėje.

2. Šios direktyvos tikslais, „išleidimas vartoti‘ – bet kuris iš toliau nurodytų atvejų:

<...>

d) akcizais apmokestinamų prekių importas, įskaitant neteisėtą importą, išskyrus atvejus, kai akcizais apmokestinamoms prekėms jas importavus nedelsiant pritaikytas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas.“

PVM direktyva

12 PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalies d punkte įtvirtinta:

„PVM objektas yra šie sandoriai:

<...>

d) prekių importas.“

13 Vadovaujantis šios direktyvos 70 straipsniu „apmokestinimo momentas įvyksta ir prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tada, kai prekės yra importuotos“.

14 Pagal šios direktyvos 71 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, „kai už importuojamas prekes reikia sumokėti muitą, žemės ūkio mokesčius arba pagal bendrąją politiką nustatytas jiems lygiavertes rinkliavas, apmokestinimo momentas ir prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tada, kai įvyksta apmokestinimo tais mokesčiais momentas ir atsiranda prievolė juos apskaičiuoti“.

Lietuvos teisė

15 2004 m. balandžio 13 d. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (Žin., 2004, Nr. 63-2243) 93 straipsnio „Mokestinės prievolės pasibaigimas“ 2 dalies 3 punkte buvo nustatyta, kad „muitinės administruojamų mokesčių mokestinė prievolė <…> taip pat pasibaigia <…> jeigu prekės sulaikomos jų neteisėto įvežimo metu ir tuo pačiu metu arba vėliau konfiskuojamos“.

16 Nuo 2017 m. sausio 1 d. ši nuostata buvo panaikinta ir pakeista šiomis nuostatomis:

– 2001 m. spalio 30 d. Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo (Žin., 2001, Nr. 98-3482), iš dalies pakeisto 2016 m. lapkričio 3 d. Įstatymu Nr. XII 2696 (TAR, 2016, Nr. 2016-26860), 20 straipsnio 2 dalimi, pagal kurią „prievolė mokėti akcizus muitinei *mutatis mutandis* išnyksta Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies d–g punktuose numatytais atvejais“;

– 2002 m. kovo 5 d. Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (Žin., 2002, Nr. 35-1271), iš dalies pakeisto 2016 m. lapkričio 3 d. Įstatymu Nr. XII 2697, (TAR, 2016, Nr. 2016-26861), 121 straipsnio 2 dalimi, pagal kurią „prievolė mokėti importo PVM muitinei *mutatis mutandis* išnyksta Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies d–g punktuose nustatytais atvejais“.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

17 UB, pareiškėjas pagrindinėje byloje, veikdamas bendrininkų grupe, organizavo akcizais apmokestinamų prekių neteisėtą įvežimą (kontrabandą) iš Baltarusijos į Lietuvos teritoriją. 2016 m. rugsėjo 22 d. nuošalioje vietoje per valstybės sieną buvo permesta ir perimta 6 000 pakelių cigarečių (toliau – aptariamos prekes). Tą pačią dieną automobilis, kuriuo valstybės teritorijoje buvo gabenamos aptariamos prekes, buvo priverstinai sustabdytas pasienio pareigūnų, o automobilyje rastos cigaretes – sulaikytos.

18 Vilniaus apygardos teismo, Lietuva, 2017 m. sausio 23 d. baudžiamuoju įsakymu UB pripažintas kaltu padaręs nusikalstamą veiką, jam paskirta 16 947 eurų bauda, taip pat buvo nuspręsta konfiskuoti aptariamas prekes ir nurodyta jas sunaikinti.

19 Kauno teritorinė muitinė, atsižvelgdama į šį baudžiamąjį įsakymą, UB (solidariai su kitais asmenimis) pripažino skolingu muitinei 10 237 eurus akcizo ir 2 679 eurus importo PVM, taip pat atitinkamai 1 674 eurus ir 438 eurus šių mokesčių delspinigių. Vis dėlto dėl muitų, vadovaudamasi Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktu, ši teritorinė muitinė skolos muitinei neapskaičiavo ir neregistravo, nes manė, kad skola muitinei išnyko.

20 Išnagrinėjęs UB skundą Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos 2018 m. gegužės 9 d. sprendimu patvirtino Kauno teritorinės muitinės sprendimą.

21 UB su skundu kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą. UB iš esmės laikėsi pozicijos, kad, esant Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytam skolos muitinei išnykimo pagrindui, išnyko ir jo prievolė mokėti akcizą bei importo PVM.

22 Vilniaus apygardos administracinis teismas 2018 m. spalio 30 d. sprendimu šį skundą atmetė kaip nepagrįstą. Šis teismas, be kita ko, nusprendė, kad Sąjungos muitinės kodeksas nereglamentuoja prievolės mokėti akcizą ir (ar) importo PVM išnykimo pagrindų.

23 UB pateikė apeliacinį skundą dėl šio sprendimo Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, Lietuva, t. y. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, pirma, ar toks sulaikymas ir konfiskavimas, kaip nagrinėjamasis pagrindinėje byloje, yra skolos muitinei išnykimo pagrindas, kaip tai suprantama pagal Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktą. Jis pažymi, kad šios nuostatos formuluotė skiriasi nuo Reglamento Nr. 2913/92 233 straipsnio pirmos pastraipos d punkto formuluotės, kurioje aiškiai numatyta, kad skola muitinei išnyksta, jei kontrabandinės prekės sulaikomos „jų neteisėto įvežimo metu“. Taigi galima nuspręsti, kad pagal Sąjungos muitinės kodeksą sulaikymo momentas neturi reikšmės ir kad skola muitinei išnyksta, net jei kontrabandinės prekės sulaikomos jau įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją, t. y. už zonos, kurioje yra pirmoji šioje teritorijoje esanti muitinės įstaiga, ribų.

25 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl skolos muitinei išnykimo poveikio prievolei mokėti akcizus ir importo PVM. Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad nors Teisingumo Teismo jurisprudencija, įskaitant 2010 m. balandžio 29 d. Sprendimą *Dansk Transport og Logistik* (C-230/08, EU:C:2010:231), atrodo, suponuoja, kad egzistuoja „ryšys“ tarp, viena vertus, skolos muitinei ir, kita vertus, kitų mokestinių prievolių, pavyzdžiui, mokėti akcizus ir importo PVM, išnykimo, nei Direktyvoje 2008/118, nei PVM direktyvoje nėra nuostatų, kuriose būtų numatyta, kad šios prievolės išnyksta, jei neteisėtai įvežus prekes jos sulaikomos ir konfiskuojamos.

26 Šiomis aplinkybėmis Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Sąjungos muitinės kodekso] 124 straipsnio 1 dalies e punktas turi būti aiškinamas taip, kad skola muitinei išnyksta, kai tokiu atveju, koks yra nagrinėjamas šioje byloje, kontrabandinės prekės buvo sulaikytos ir vėliau konfiskuotos po to, kai jos jau buvo neteisėtai įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją (išleistos vartoti)?

2. Teigiamai atsakius į pirmąjį klausimą, ar [Direktyvos 2008/118] 2 straipsnio b punktas ir 7 straipsnio 1 dalis bei [PVM direktyvos] 2 straipsnio 1 dalies d punktas ir 70 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad prievolė mokėti akcizą ir (ar) PVM neišnyksta tuo atveju, kai, kaip yra nagrinėjamoje byloje, kontrabandinės prekės sulaikomos ir vėliau konfiskuojamos po to, kai jos jau buvo neteisėtai įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją (išleistos vartoti), net jei skola muitinei išnyko [Sąjungos muitinės kodekso] 124 straipsnio 1 dalies e punkte numatytu pagrindu?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

27 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktą reikia aiškinti taip, kad skola muitinei išnyksta, kai prekės sulaikomos ir vėliau konfiskuojamos, nors jos jau buvo neteisėtai įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją.

28 Pirmiausia reikia priminti, kad aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus, taip pat, be kita ko, į šio teisės akto priėmimo aplinkybes (2020 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Commissioner of An Garda Síochána*, C-140/20, <...>, 32 punktas).

29 Kiek tai susiję su Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkto formuluote, šioje nuostatoje numatyta, kad nedarant poveikio galiojančioms nuostatoms, susijusioms su importo ar eksporto muito sumos, atitinkančios skolą muitinei, neišieškojimu teismine tvarka pripažinus skolininką nemokiu, importo arba eksporto skola muitinei išnyksta, be kita ko, kai importo arba eksporto muitu apmokestinamos kontrabandinės prekės sulaikomos ir tuo pat metu arba vėliau konfiskuojamos.

30 Taigi šios nuostatos formuluotėje nedaroma nuoroda į momentą, kai prekės sulaikomos, kaip į skolos muitinei išnykimo pagrindą.

31 Šiuo klausimu, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 30, 34 ir 35 punktuose, šios nuostatos, pakeitusios Reglamento Nr. 450/2008 86 straipsnio 1 dalies e punktą, formuluotė skiriasi nuo Reglamento Nr. 2913/92 233 straipsnio pirmos pastraipos d punkto formuluotės, kurioje aiškiai nurodytas prekių sulaikymas jų „neteisėto įvežimo [į Sąjungos muitų teritoriją] metu“.

32 Taikant Reglamento Nr. 2913/92 233 straipsnio pirmos pastraipos d punkte numatytą tvarką, tam, kad skola muitinei išnyktų, į Bendrijos muitų teritoriją įvežtos prekės turi būti sulaikomos prieš minėtų prekių išvežimą iš pirmosios šioje teritorijoje esančios muitinės įstaigos (šiuo klausimu žr. 2010 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Dansk Transport og Logistik*, C-230/08, EU:C:2010:231, 50 punktą).

33 Priimdamas Reglamento Nr. 450/2008 86 straipsnio 1 dalies e punktą, vėliau Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktą Sąjungos teisės aktų leidėjas nusprendė skolos muitinei išnykimo nesieti su sąlyga, kad sulaikymas atliekamas tuo metu, kai prekės įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją.

34 Taigi tai, kad sulaikymas ir vėlesnis konfiskavimas įvyko neteisėtai įvežus prekes į Sąjungos muitų teritoriją, neturi reikšmės Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkto taikymui, todėl su juo susijusią skolą muitinei reikia laikyti išnykusia ir šiuo atveju.

35 Toks Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkto aiškinimas atitinka šiuo kodeksu siekiamus tikslus, įskaitant, be kita ko, tinkamo veiksmingų, atgrasomųjų ir proporcingų sankcijų visoje vidaus rinkoje lygio nustatymą siekiant apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, kaip tai suprantama pagal minėto kodekso 11 ir 23 konstatuojamąsias dalis.

36 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad skolos muitinei išnykimas visiškai netrukdo skirti sankcijų už muitų teisės aktų pažeidimą.

37 Iš tiesų pagal Sąjungos muitinės kodekso 42 straipsnio 1 dalį kiekviena valstybė narė turi numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas už muitų teisės aktų pažeidimus, o pagal šio kodekso 124 straipsnio 2 dalį sankcijų už muitų teisės aktų pažeidimus taikymo tikslais skola muitinei laikoma neišnykusia, jeigu pagal valstybės narės teisę importo arba eksporto muitas ar skola muitinei laikomi pagrindu sankcijoms taikyti.

38 Taigi minėto kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkte numatytas skolos muitinei išnykimas, kai prekės sulaikomos ir konfiskuojamos po neteisėto jų įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją, negali trukdyti taikyti sankcijų ir negali pakenkti atgrasomajam jų poveikiui.

39 Taigi į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip: Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktas turi būti aiškinamas taip, kad skola muitinei išnyksta, kai prekės sulaikomos ir vėliau konfiskuojamos, nors jos jau buvo neteisėtai įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją.

Dėl antrojo klausimo

40 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Direktyvos 2008/118 2 straipsnio b punktas ir 7 straipsnio 1 dalis, taip pat PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalies d punktas ir 70 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad skolos muitinei išnykimas dėl Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkte numatyto pagrindo lemia skolos, susijusios atitinkamai su akcizais ir PVM už neteisėtai į Sąjungos muitų teritoriją įvežtas prekes, išnykimą.

41 Dėl prievolės sumokėti akcizą primintina, kad pagal Direktyvos 2008/118 2 straipsnio b punktą akcizais apmokestinamos prekės yra apmokestinamos jų įvežimo į Sąjungos teritoriją momentu. Vadovaujantis šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalimi prievolė apskaičiuoti akcizus atsiranda išleidimo vartoti momentu ir išleidimo vartoti valstybėje narėje. Minėtos direktyvos 7 straipsnio 2 dalies d punkte numatyta, kad sąvoka „išleidimas vartoti“ apima akcizais apmokestinamų prekių importą, įskaitant neteisėtą importą, išskyrus atvejus, jei akcizais apmokestinamoms prekėms, kai tik jos importuotos, nedelsiant pritaikytas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas.

42 Kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 42 punkte, Direktyvoje 2008/118 nėra nuostatos, pagal kurią išnyksta prievolė mokėti akcizą, kai išnyksta skola muitinei, susijusi su kontrabandinėmis prekėmis, dėl Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyto pagrindo. Iš to matyti, kad, atsiradus prievolei apskaičiuoti akcizą už tokias prekes, akcizas už tokias prekes lieka mokėtinas.

43 Šį vertinimą patvirtina tai, kad kai neteisėtai importuotas prekes valdžios institucijos sulaiko ir konfiskuoja joms jau palikus pirmąją muitinės įstaigą, esančią Sąjungos muitų teritorijoje, laikytina, kad jos buvo importuotos į Sąjungą, todėl įvyko jų apmokestinimo akcizu momentas (pagal analogiją žr. 2010 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Dansk Transport og Logistik*, C-230/08, EU:C:2010:231, 74 punktą).

44 Be to, neteisėtai importuotos prekės laikomos išleistomis vartoti, todėl vėlesnis muitinio sandėliavimo procedūros taikymas po jų sulaikymo ir konfiskavimo neturi jokios įtakos prievolei apskaičiuoti akcizą (pagal analogiją žr. 2010 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Dansk Transport og Logistik*, C-230/08, EU:C:2010:231, 81 punktą).

45 Šiuo atveju, kadangi aptariamos prekės buvo sulaikytos ir konfiskuotos po to, kai buvo išleistos vartoti, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/118 7 straipsnio 2 dalies d punktą, prievolė apskaičiuoti akcizą išlieka, o atitinkamos skolos muitinei išnykimas šiuo atžvilgiu neturi reikšmės.

46 Dėl pareigos sumokėti PVM konstatuotina, kad pagal PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalies d punktą prekių importas apmokestinamas PVM. Pagal šios direktyvos 70 straipsnį apmokestinimo momentas įvyksta ir prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tada, kai prekės yra importuotos.

47 Šiuo klausimu primintina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją importo PVM ir muitų esminiai bruožai yra panašūs, nes jie taikomi dėl importo į Sąjungą ir dėl paskesnio prekių išleidimo į valstybių narių ekonominę apyvartą. Šį sugretinimą patvirtina tai, kad PVM direktyvos 71 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje valstybėms narėms leidžiama susieti apmokestinimo momentą ir prievolę apskaičiuoti importo PVM su apmokestinimo muitais momentu ir prievole juos apskaičiuoti (2021 m. kovo 3 d. Sprendimo *Hauptzollamt Münster (Apmokestinimo PVM vieta)*, C-7/20, EU:C:2021:161, 29 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

48 Prie skolos muitinei galima pridėti PVM skolą, jei dėl neteisėto veiksmo, dėl kurio atsirado skola muitinei, būtų galima daryti prielaidą, kad atitinkamos prekės buvo išleistos į Sąjungos ekonominę apyvartą ir galėjo būti vartojamos, todėl įvyko apmokestinimo PVM momentas (2021 m. kovo 3 d. Sprendimo *Hauptzollamt Münster (Apmokestinimo PVM vieta)*, C-7/20, EU:C:2021:161,30 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

49 PVM direktyvoje nėra nuostatos, pagal kurią išnyksta prievolė sumokėti mokestį, kai išnyksta skola muitinei, susijusi su kontrabandinėmis prekėmis dėl Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyto pagrindo. Iš to matyti, kad, atsiradus prievolei apskaičiuoti PVM už tokias prekes, jis išlieka mokėtinas,

50 Šį vertinimą patvirtina tai, kad kai prekės buvo sulaikytos ir konfiskuotos joms palikus pirmąją muitinės įstaigą, esančią Sąjungos muitų teritorijoje, apmokestinimo PVM momentas jau yra įvykęs ir dėl to atsirado prievolė apskaičiuoti mokestį (pagal analogiją žr. 2010 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Dansk Transport og Logistik*, C-230/08, EU:C:2010:231, 94 punktą).

51 Šiuo atveju, kadangi aptariamos prekės buvo sulaikytos ir konfiskuotos jau importuotos, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 70 straipsnį, prievolė apskaičiuoti PVM išlieka, o atitinkamos skolos muitinei išnykimas šiuo atžvilgiu neturi reikšmės.

52 Taigi į antrąjį klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 2008/118 2 straipsnio b punktas ir 7 straipsnio 1 dalis, taip pat PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalies d punktas ir 70 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad skolos muitinei išnykimas dėl Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkte numatyto pagrindo nelemia skolos, susijusios atitinkamai su akcizais ir PVM už neteisėtai į Sąjungos muitų teritoriją įvežtas prekes, išnykimo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

53 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 124 straipsnio 1 dalies e punktas turi būti aiškinamas taip, kad skola muitinei išnyksta, kai prekės sulaikomos ir vėliau konfiskuojamos, nors jos jau buvo neteisėtai įvežtos į Europos Sąjungos muitų teritoriją.**

2. **2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB, 2 straipsnio b punktas ir 7 straipsnio 1 dalis ir 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 2 straipsnio 1 dalies d punktas ir 70 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad skolos muitinei išnykimas dėl Reglamento Nr. 952/2013 124 straipsnio 1 dalies e punkte numatyto pagrindo nelemia skolos, susijusios atitinkamai su akcizais ir pridėtinės vertės mokesčiu už neteisėtai į Europos Sąjungos muitų teritoriją įvežtas prekes, išnykimo.**

Parašai.